

Ludányhalászi Hírmondó

XIII. évfolyam 4. szám

2011. december

Ismét eltelt egy év; a 2011 - es esztendő nagy részét magunk mögött tudhatjuk. Az őszi munkálatok nagy része is befejeződött, az aranyló búzamezők és a tenyéryni napraforgótányérok helyén már csak a rideg, barna szántóföldet láthatjuk. Küszöbön áll a Karácsony. Mindenki készülődjön testileg, lelkileg, közeledik Jézus születése. A karácsony a szeretet ünnepe, tegyünk félre minden haragot, felejtjük el a veszekedéseket, hiszen a 362 nap alatt bőven kijut mindenkinek mindentől, de ezt a három napot szenteljük a családuknak, szeretteinknek, mert nem tudhatjuk, hogy lesz-e rá a legközelebbi alkalommal is lehetőségünk! Sétáljunk ki a temetőbe, és emlékezzünk meg egy-egy szál gyertyával, vagy méccsel azokra az emberekre; szeretteinkre, akik sajnos már nem lehetnek köztünk.

Az idei utolsó hírmondónk interjúalánya ezúttal falunk első embere. Kovács Imre polgármester úr itt összegzi a 2011-es esztendő eseményeit.

Simon Gábor a vállalkozói szellem rovatában Péter-Piroska Jenővel készített interjút. A karácsonyi ráhangolódás jegyében íródott Brunda József cikke.

Az idei szüreti bálról is olvashatnak egy beszámolót! Végül, de nem utolsósorban Végh Tamás összeállításában tájékozódhatnak az aktuális sporteredményekről!

Befejezésképpen ezúton szeretném megragadni az alkalmat, hogy a magam, és a szerkesztőség minden tagja nevében békés, boldog karácsonyt, és kegyelemteljes új évet kívánjak a 2012-es esztendőre, Ludányhalászi valamennyi lakosának!

Lelovics Tamás

Ady Endre: Karácsony (Harang csendül)

Harang csendül,
Ének zendül,
Messze zsong a hálaének,
Az én kedves kis falumban
Karácsonykor
Magába száll minden lélek.

Minden ember
Szeretettel
Borul földre imádkozni,
Az én kedves kis falumba
A Messiás
Boldogságot szokott hozni.

A templomba
Hosszu sorba
Indulnak el ifjak, vének,
Az én kedves kis falumban
Hálát adnak
A magasság Istenének.

Mintha itt lenn
A nagy Isten
Szent kegyelme sűgna, szállna,
Az én kedves, kis falumban
Minden szívben
Csak szeretet lakik máma.

Évértékelő 2011

Évértékelés (Interjú Kovács Imre polgármesterrel)

Év végéhez közeledve sokan mérlegeljük hogyan sikerült az elmúlt esztendő. Mit tettünk jól és mit rosszul. Tervezzük a jövőt, s reméljük a legjobbakat. Búcsúzik a 2011-es esztendő, s szerkesztőségünk úgy gondolta az év utolsó Hírmondójában a község első emberével készítsünk interjút. Polgármesterünk, Kovács Imre készségesen állt rendelkezésünkre.

- Hogyan értékeli, hogy 2010-ben másodszorra is megválasztották a község polgármesterének?

Érzelmileg egészen másképp éltem meg a 2006-os választást, mint a 2010-est. Mind a kétszer volt veszténivalóm, de nem ugyanannyi. Más iránt és más célokért lelkesedtem mindkét alkalommal. 2010-ben az interneten keresztül a szerencsétlen árvízi események miatt valótlán dolgokkal lettem megvádolva, amely nem tett jót a választást megelőző hetekben a községben lévő közhangulatnak.

- Mi a véleménye arról, hogy a képviselőtestület számát megkurtította a kormány?

Nem tartom szerencsésnek ezt az intézkedést. Költségsökkentés szempontjából máson is lehetett volna takarékoskodni. Az előző ciklusban 10 főből állt a képviselőtestület, most 7-ből. Az előző ciklusból 5 képviselő maradt, s két új taggal bővültünk, akik nagy lelkesedéssel vetették bele magukat a munkába. Mégis jobb, ha több ember gondolkodik, mondja el a véleményét. A munka is jobban elosztódott 10 embernél, mint 7-nél. Sajnálkozni lehet, de ezek a tények, így kell megoldani a feladatokat legjobb tudásunk szerint.

- Hogyan értékeli a 2011-es esztendőt a gazdálkodás és a költségvetés szempontjából?

Minden évben a legfontosabbnak tartom, hogy az önkormányzati intézmények fenntartása biztosítva legyen. Évről évre kevesebb állami támogatást kapunk, s minden évben csökken a gyerekek száma is. Az iskola 40-42%, az óvoda 50% fölötti állami normatív támogatást kap. Mégis ezekre a feladatokra áldozni kell, hiszen iskola és templom nélkül nem község egy község. Ha az iskola állami fenntartás alá kerül – ahogy ezt honatyáink hangoztatják – az önkormányzat az épület fenntartását továbbra is maximálisan patronálni fogja. Ebben az évben nem volt váratlan kiadása az önkormányzatnak, mint pl. a tavalyi árvíz. Mégis az elöregedő intézmények folyamatos karbantartása jelentős összeget emésztett fel. A költségsökkentést szem előtt tartva az intézmények beszállítóit újra vizsgáltuk, s a legkedvezőbbekkel kötöttünk szerződést. Ezekkel nem eszünk készpénzes vásárlásokat. Azokat az önkormányzati munkahelyeket amelyek megüresedtek – nyugdíj vagy felmondás végett – igyekeztünk közcélú foglalkoztatottakkal betölteni. Ez szintén a pozitív gazdálkodás része volt. A kintlévőségeinket (súlyadó, szemétszállítás, csatorna - közmű) sajnos drasztikus úton voltunk kénytelenek behajtani (adó vagy letiltás révén), mert ezt az önkormányzat nem tudta finanszírozni. A költségek csökkenése érdekében vezettük be a téli időszakban a kéthetenkénti szemétszállítást. Először tartottam ettől az intézkedéstől – nehogy az árokparton kössön ki a szemét. Azóta minden páros héten kedden végigmegyek a falun, s elégedetten tapasztalom, hogy plusz zsák alig van kihelyezve a kukák mellett. Úgy ítélem meg, hogy helyesen döntöttünk, de várom továbbra is a pozitív és a negatív visszajelzéseket is. Jövőre ugyanis a szemétszállítás újra tárgyaljuk. Ezek az intézkedések is közrejátszottak, hogy az önkormányzat működése pozitív. Ebben az évben is sikerült hitel nélkül működnünk, sőt lekötött betéteink vannak. Sokat pályáztunk, s ennek lett is eredménye.

- Az általános iskola 6,5 millió forintot kapott a számítógéppark fejlesztésére és digitális taneszközök vásárlására.

- Ugyancsak az általános iskola 47 millió forintot nyert felújításra, melynek önrészét az imént említett önkormányzati lekötött betétek biztosítják.

Évértékelő 2011

- Kulturális célokra tavasszal 22 ezer eurót majd nyáron 7500 eurót nyertünk. Ezekből valósult meg a három napos Testvér-települési találkozó és az V. Falunap, illetve a négnaposra sikerült Szüreti és az Ipoly-mente és Európai partnerei a partnerségért rendezvénysorozat. Ezeknek köszönhetően Szlovákiából, Csehországból, Erdélyből és Lengyelországból érkeztek meghívott vendégek.

- Szintén pályázaton nyertünk a Víg és Dankó út járdájának kiépítéséhez szükséges pénzeszközt. Fontosnak tartom a közcélúak foglalkoztatását. 2011-ben 90 fő vett részt benne, ebből 70 fő 4 órás foglalkoztatásban. Az ő munkájukkal valósult meg a Rákóczi úti önkormányzati lakások felújítása. Megerősítették és szigetelték a Tűzoltószertár födém szerkezetét. Elvégezték az intézmények tisztasági meszelését. Folyamatosan tisztán tartják a közterületeket és a temetőket (fünyírás, virágültetés, kapálás, locsolás, szemétszedés).

- A 2011-es év bővelkedett kulturális, szórakozási és sportrendezvényekben is. Felsorolná ezeket!

Az év elejét a szánkóversennyel indítottuk, de a várva várt korcsolyaverseny – jég hiánya miatt elmaradt. A Sportegyesület jóvoltából jótékonysági Farsangi bálra került sor.

Tavasszal megünnepeltük a Nemzeti Ünnepünket március 15-én, és kerékpártúrát szerveztünk Pöstyénpuszta – Galábocs – Óvár – Kiszellő – Busa – Pető – Ludányhalászi útvonalon. Rövidebb volt a táv, mint tavaly, de sajnos kevesebb volt az érdeklődő is. Megünnepeltük az Anyák napját és a Majálist is. A nyugdíjasokkal kirándultunk Horpács – Mohora – Csesztve útvonalon. Betekintést nyertünk Mikszáth és Madách életútjának állomásaiba, s megnéztük a Tolnay Klári emlékhelyet. (Várom az igényeket 2012-re is.). Nyáron megtartottuk a 3 napos Falunapot, amely a testvér-települések – Béna, Csalár, Csíkszentlélek, Szécsénykovácsi, Vilke – polgármestereinek és vállalkozóinak találkozójaival sikerült ilyen hosszúvá. Ősszel a hagyományos Szüreti sem volt megszokott, hiszen négy napra bővült, melyben európai partnereinknek mutattuk be a községet, a hagyományainkat, a környező településeket, illetve szakmai programok is tarkították a hosszú hétvégét. A tél elmaradhatatlan eseménye az Öregek napja és a Karácsonyváró est, melyre mindenkit szeretettel várunk.

- Milyen tervei vannak a 2012-es évre?

Nagyon fontos a 2012-es évben is a pozitív gazdálkodás fenntartása. Ennek érdekében továbbra is pályázunk:

- Kultúrház felújítására.
- Az iskola számítógépparkjának bővítésére.
- Rendezvények lebonyolítására.
- Közmunka program keretében pályázunk önkormányzat szántó és állami szántó területek megművelésére. Ezen a pár hektáron olyan növénykultúrákat akarunk termelni, amely az óvodai konyhán felhasználható. A feladat ugyan megterhelő, de gazdaságilag reméljük pozitív eredménnyel párosul. Törekszünk a természet és környezetünk tisztaságának megőrzésére, virágosítására. A belterületi árokrendszer karbantartása 10 hónapon keresztül 20 fő részére biztosít értékteremtő munkát a közmunkások részére. A kulturális és sportrendezvények végigkísérik a 2012-es évet is. Remélem lesz hó és jég a téli programokhoz, és jó idő a biciklitúrához, amely most az elkészült Ipoly-hidakat célozza meg más programmal kiegészítve. A Falunap is tartogat meglepetést az érdeklődők számára.

- Végül mit üzen az olvasóknak?

Kívánok a község minden lakójának békés, boldog karácsonyi ünnepeket és sikerekben gazdag új esztendőt!

Kedves Polgármester úr! Kívánjuk, hogy jövőre is maradjon meg határtalan lelkesedése, pozitív gondolkodása, megfontolt pénzügyi érzéke. Ehhez a Jó Isten adjon sok erőt és egészséget.

Szerkesztőség

Helyi Hírek

Képviselő-testület ülésein történt

2011. **augusztusában** a testület a munkatervtől eltérően – ülésezett. A két rendkívüli ülésen egyrészt az EACEA projektből megvalósítandó szeptemberi szüreti rendezvénysorozat programjáról, másrészt a 2012. évi szemétszállítási szerződés előkészítéséről döntött a testület.

A **szeptemberi** ülésen a polgármester tájékoztatta a testületet az Önkormányzat 2011. évi költségvetésének I. félévi teljesítéséről, majd a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati ösztöndíjpályázat 2012. évi kiírási feltételeiről.

A további napirendi pontok keretében a testület a törvényi változásokhoz igazodva módosította a helyi lakásfenntartási támogatás rendszerét és döntött a téli időszakban – 2011. október 1. és 2012. március 31. között – a szemétszállítási szolgáltatás két hetes gyakoriságú bevezetéséről.

Az **októberi** ülésen a testületi tagok tájékoztatást kaptak a település állat egészségügyi helyzetéről, a Kelet-Nógrád Térségi Hulladékgazdálkodási Társuláshoz való csatlakozási lehetőségről valamint az önkormányzat által elérhető pályázati lehetőségekről.

(A képviselő testületi üléseken készült jegyzőkönyveket teljes terjedelmükben a <http://ludanyhalaszi.hu/jkv.html> - internetes oldalon tekinthetik meg)

Ökosarok

Télen is elkerülhető a vírusok támadása.

Egy egészséges felnőtt ember évente 2-4 alkalommal kap el egy-egy megfázást. Amely aztán nátha, köhögés, rekedtség, végtagfájdalom formájában jelentkezik.

A megfelelő táplálkozás védőpajzsként szolgálhat a kórokozókkal szemben: A friss gyümölcsök, zöldségek vitaminokat, ásványi anyagokat tartalmaznak.

A népgyógyászatban vértisztítóként ismert **fokhagyma** a vérkeringésre, szívre kifejtett jótékony hatásával táplálkozásunk mindennapjaiban legyen jelen:

- érelmeszesedést gátolja,
- koleszterin szintet csökkenti,
- befolyásolja a vérsűrűséget, javítja folyékonyságát,
- segíti az érfal rugalmasságának megőrzését.

Egyen **savanyú káposztát!**

C- vitaminban gazdag élelmek közül az egyik legfontosabb:

- méregtelenít
- vizelethajtó,
- fertőtlenít és erősít.

Mindemellett gyakran mossunk kezet, szellőztessünk, igyunk sokat, aludjunk nagyokat, kerüljük a stresszes helyzeteket.

Végli Kornélné

Helyi érték

Bacchus ünnepe a nemzetköziség jegyében

napon, a vendégsereg betekinthezt a szüreti előkészületekbe, és egy disznótoros, élőzenés-mulatós estélyen megtapasztalhatták a palóc vendégszeretetet. Másnap, a cseh, lengyel, erdélyi- és felvidéki magyar vendégekkel egyetemben kezdődött meg a ludányhalászi szüreti felvonulás, mely öt megállót közbeiktatva járta meg a majd 5 km hosszú főutat. Egész nap szórta ránk az áldott Nap a sugarait, kellemes idő volt aznap. Délután 13:30-kor indult a Horkáról a szüreti menet: a lovasok voltak az élen, majd őket követték a táncosok, a zenekar lovas kocsin. A vendégek végigvonatozták velünk a falut. A dobosok

végigpattogtatták, a táncosok pedig megállás nélkül ropták! Végül, de nem utolsósorban a terményes traktorok zárták a sort.

A falu végén a polgármesteri fogadáson többfogásos estebéd várta a felvonulás résztvevőit. Akiben pedig még ezután is maradt fölös energia, az az este folyamán kezdődött szüreti bálon meríthette le magát teljesen. A rendezvény záró napján, istentiszteleten adott hálát a község a vendégekkel egyetemben, a rendezvény sikeres lebonyolításáért. Majdan a délután folyamán, a vendégsereg megindult a négy

Demográfia 2011

2011-ben született gyermekek

<u>gyermek neve</u>	<u>anyja neve</u>	<u>apja neve</u>
– Tóth Krisztina	Oláh Mónika	Tóth Gyula
– Horváth Rikárdó	Szörös Melinda	Horváth Attila
– Baranyi Jázmin	Danyi Beatrix	Baranyi Géza
– Varga Hanga Virág	Szklenár Krisztina	Varga Zoltán
– Ruszó Kamilla	Gazsi Alexandra	Ruszó István
– Miklós-Kuris Rebeka	Kuris Alíz	Miklós Péter
– Rác Lia Roberta	Oláh Petra	Rác Róbert
– Budveszel Balázs Gábor	Gáspár Andrea	Budveszel Károly
– Oláh Amanda Mónika	Csemer Heléna	Oláh Tamás
– Ballók Dzszenifer	Rác Marianna	Ballók Krisztián Sándor
– Deák-Torák Benedek	Torák Mónika	Deák László
– Oláh Áron Béla	Oláh Vivien	Csonka Béla

2011-ben Ludányhalásziban házasság kötés nem volt!

2011. évben elhunytak

Kereszti Béla
 Ádám Józsefné
 Koncz László
 Baranyi Ivánné
 Gazsi Józsefné
 Balázs Józsefné
 Pusztai Sándor
 Sutor Sebestyén Barnabás
 Barta Viktor
 Fazekas Jánosné
 Mester István
 Kalos István József
 Fekete Istvánné
 Mizser Istvánné
 Pusztai András
 Dancsa Antal
 Huszár István
 Dobra Mihályné
 Mosó János
 Oláh Sándor
 Baranyi Dénesné
 Berkó Lajosné
 Doroczki Ádám
 Galó Jánosné
 Oláh Gyuláné
 Miklós Lajosné

„Ó, állj meg itt, s gondold rám, idegen
 Voltam én is, mint te, oly eleven.
 S leszel te is halott, mint én vagyok,
 Készülj: vár rád a sír s az angyalok.”

Eric Knight

/A fenti kimutatás a 2011. december 1-ei állapot szerinti adatok alapján készült/
 Az elmúlt évi természetes fogyás (2010. december 1.-2011. december 1.) – 14 fő (ennyivel lett
 kevesebb községünk lakossága)

Egyház

Karácsonyi miserend Ludányhalásziban

december 24. szombat - **Éjféli szentmise** a ludányi Szent András plébániatemplomban

december 25. vasárnap - **Urunk születése Karácsony napja**
11.00-kor ünnepi szentmise Ludányban
17.00-kor ünnepi szentmise Halásziban

december 26. hétfő - **Karácsony másnapja**
Szent István első vértanú ünnepe
11.00-kor ünnepi szentmise Ludányban
17.00-kor ünnepi szentmise Halásziban

*Áldott ünnepeket kívánok
az egyházközség minden kedves tagjának!*

Molnár Péter
plébános

A Ludányhalászi Római Katolikus Egyházközség Ingatlanjaiért és Katolikus Ifjúságáért Alapítvány Tisztelettel megköszöni mindazoknak, akik az szja 1%-át egyesületünknek felajánlották.

Tájékoztató:

A 2008. évi szja 1%ból **808.385 Ft**-ból működésre, eszközbeszerzésre 141 996 Ft, célszerű tevékenységre 141.284 Ft-ot használtunk fel.

525 105 Ft-ot tartalékoltunk.

A 2009. évi szja 1%ból **711 962 Ft**-ot utaltak részünkre, ebből működésre, eszközbeszerzésre 98 303 Ft, célszerű tevékenységre 115.285 Ft-ot használtunk fel.

498 374 Ft-ot tartalékoltunk.

A működésünk alatt: minden évben kirándulni vittük a fiatalokat és a ministránsokat, karácsonykor megajándékoztuk a gyermekeket. Az utóbbi 2 évben pénzügyi helyzetünkből adódóan, már jóval többet tudtunk ilyen irányú célokra fordítani.

Anyagilag nagyban hozzájárultunk a templom felújításhoz, a kerítések festéséhez. Felajánlásból kaptunk tárgyi eszközöket, melyeket a gyerekek nagy örömmel fogadtak.

Az alapítványnak van saját számítógépe, nagyteljesítményű színes nyomtatója, profi fényképezőgépe. A működési költségeink túlnyomó részét, az évente elnyert pályázati pénzekből fedeztük-fedezzük. (2008 és 2011 évek pályázatain: 125 ezer, 131 ezer, 142 ezer és 66 ezer Ft-ot. összesen: 464 .000 Ft-ot. nyertünk.

A 2010 évi szja. 1 % -ából: 335.574 Ft került átutalásra.

Kérjük adójuk 1%-val továbbra is támogassák alapítványunkat, hogy segíthessünk!!

Nagyobb célszerűtleni kifizetéseink:

2008 évben	999.600 Ft templomfelújításra
2009 évben	340.085 Ft templomtorony felújításra, festésre 114.375 Ft számítógépre 47.270 Ft számítógépnymtató
2010 évben	141.285 Ft gyermekkirándulásra 104.860 Ft fényképezőgépre és tartozékaira (pályázati pénzből)
2011 évben	193.840 Ft gyermekkirándulásra

A plébánia nyílászáróinak cseréjét az alapítványunk finanszírozza, melyről a döntés megszületett, a szükséges anyagvásárlás még ez évben megtörténik, a teljes beépítés nélküli költség 1,231 millió. A beépítéshez kérünk még anyagi támogatást, melyet előre is köszönünk.

Alapítványunk székhelye Ludányhalászi, Rákóczi út. 92. a plébánia épülete. (tárgyi eszközeinket is ott üzemeltetjük)

Adószámunk: **18642414-1-12**

Végh Imre
a kuratórium elnöke

Vállalkozói szellem

Beszélgetés a Typo-Belle Kft ügyvezetőivel

Kisfalunkban számos olyan személy él, aki észrevette, hogy mi hiányzik a faluból, a kistérségből és úgy döntött, hogy ezt a csorbát saját maga fogja kiköszörölni. Döntésük mindenképpen jó volt, hiszen ma ezek a tevékenységek jelentik a megélhetést családjuk számára. Egy sorozatban szeretném bemutatni a Ludányhalásziiban működő vállalkozások múltját és jelenét. Az év utolsó hírmondójának kiadása előtt a Typo-Belle Kft. Ügyvezetőjével, Péter-Piroska Jenővel és feleségével, Magdolnával beszélgettem.

A Typo-Belle Kft. családi vállalkozás. Ahogy a neve is mutatja a végzett tevékenységek egyértelműen két részre oszthatóak. A Typo előtag a tipográfia szóból a nyomdaipari munkákra utal, míg a Belle szó a szépségipart jellemzi. Jenő a nyomdában újságokat, szórólapokat és ügyviteli nyomtatványokat készít, Magdolna pedig egy kozmetikai szalont lát el. Jenő gépészmérnök, Magdolna grafikát és fényképészetet tanult.

A család erdélyi, 1988-1989-ig éltek Kolozsvárott, majd Magyarországra telepedtek át. Döntésüket nem a jobb anyagi lehetőség, hanem a mindenkori kisebbség ellenes román politikai helyzet indokolta, mely főleg a magyar oktatás ellen irányult. Jenő a szécsényi II. Rákóczi Mgtsz-ben kapott munkát, feladata a ludányhalászi műanyagüzem vezetése volt. Az újonnan létrejött közös német-magyar társaság keretén belül Németországban az új gyártástechnológiát kellett elsajátítania és az új üzemet beindítania. Miután mindez megtörtént,

váltani kényszerült és a pösténypusztai nyomda műszaki vezetője lett. Magdolna Kolozsvárott műtermi operatorként dolgozott. Magyarországon az ugyanezt a tevékenységet kínáló budapesti munkát a távolság miatt nem tudta elfogadni, így rövid ideig az iskolában tanított.

A 90-es évek elején már érezni lehetett, hogy az akkor még állami tulajdonban lévő üzemek magánkézbe fognak kerülni, a megélhetés érdekében szakmát váltottak. Jenő nyomdai munka mellett külkereskedelmi diplomát szerzett.

A váltás 1996-ban történt, amikor a Tsz kezében lévő üzemek, így a pösténypusztai nyomda is mind magánkézbe kerültek, ezért megalapították a Typo-Belle Kft-t, ami azóta a család megélhetését jelenti. A kft vezetése nem egyszerű feladat, próbálkoznak minél több munkát elvállalni.

A gazdasági válság mindkét területet megérintette, egyértelmű visszaesést tapasztaltak mindketten. A nyomdai termékekre a megrendeléseket magyar vásárlóktól kapják, a szomszédos Szlovákiával nem állnak üzleti kapcsolatban. Ezen a területen a szlovák versenytársak lépéselőnyben vannak, hiszen a nyomtatványok árát leginkább az alapanyag befolyásolja, amelyhez a szlovák üzemek olcsóbban juthatnak hozzá, hiszen náluk még működik a papíripar. A kozmetika, mint a szolgáltató ipar minden ága szintén megérzi a válságot. Az emberek takarékoskodnak és egyfajta bizonytalanság is érződik rajtuk. A munkában nem válogathatnak, és nem lehet megállás. Itt nem lehet napi 4-6 órát dolgozni, mert ha egyszer van munka, azt meg kell ragadni, hiszen ha az ember elutasítja, akkor elveszítheti a következő megrendeléseket.

Mindig keresik az új lehetőségeket, sok mindenben gondolkoznak, és semmi elől sem zárkóznak el. Nem lehet tudni, hogy mit hoz a holnap, könnyebb lenne, ha az ember a jövőbe látna.

Simon Gábor

Helyi érték

Az én meséim. 1. rész.: Stációk

Megjöttek a reggeli fagyok. Dér borítja a tájat, s jégcsipkéktől csillog a vizeknek partja. Már a házak kéményeiből is vidám füstpamacsok szállnak, jelezve, lassan ismét vége egy évnek, itt a különböző számvetések ideje.

A minap, engem is újra megszólítottak! – Jóska bátyám, van egy üres oldal a karácsonyi számba! Nem lenne kedve, egy cikket írni bele?

Talán vártam is. De tolakodni nem akarván, inkább azon gondolkodtam ha kellek, miről, vagy kiről is írjak. Hisz ez a szám, soha nem hasonlítható össze a lap évközbéli számaival. Mert ez az összegzésről, a jövő évi tervekről, hitről, szeretetről és reményről szól eddig is és remélem, ezután is.

Megköszönve a felkérést, elfogadtam azt. Ám teltek a napok, hajtott a határidő, s csak kósza gondolatokkal volt tele a fejem. De témát nem találtam. Aztán az egyik nap, talán a sors és a jó Isten egyszerre segített, hogy ráleljek egy igazi, mai mesére. – Egy fiatalasszonyról szól, aki már 17 éve tudja, hogy minden nap amit megél, számára ajándék.

Hol volt, hol nem volt, él közöttünk egy fiatalasszony. A minap a boltunkban futottam Vele össze. Most is mosolygott, mint mindig. A kinti zord idő sem tudta elvenni víg kedélyét, életszeretét. Örömmel újságolta, hogy nemsokára már nagymama lesz. Gratuláltam és fiaék felől érdeklődtem. Egy pillanatra redőket láttam a homlokán, s szemei a megszokottól nedvesebbé váltak, majd közölte: - Most lett munkanélküli. De mintha az előbbi árnyak ott sem lettek volna, a kerek arca újra mosolyát árasztotta felénk. Következő mondatai már a szülői szeretetről és a jövőbe vetett reményről, hitről szóltak. – Újra hazajönnek lakni, és itt is maradnak! Majd csak lesz valahogy. És képzeld, azt mondta; soha többé nem hagy el se minket, se a falut! – Ő is olyan lesz, mint én! Mindenhonnan haza vágyik! – Közben már másként ragyogtak szemei, s folytatta történetét. És miért? Megtudnád mondani? kérdezett vissza meglepett fiának. – Tudod Anyu, talán az a legnagyobb baj, hogy akik mindig itt élnek, el sem hiszik, milyen gyönyörű ez a környék, és milyen jók az itteni emberek. Hisz ti tudjátok Apuval a legjobban, hogy ha valami gondom volt, rajtatok kívül csak az itthoni barátaimra számíthattam mindig!

Nem szóltam semmit, de hirtelen a didergő utca felé néztem. Nem akartam, hogy meglássa elhomályosuló tekintetem. Jól ismerem a fiát is, hisz az edzője voltam. S tényleg, milyen régen nem találkoztam már Vele sem!

Majd megkérdeztem: mit kérsz, miben segíthetek? – S míg én kiszolgáltam, egy meghívót húzott elő, mely Neki szólt. A megyei Kézműves Kamara hívta meg Salgótarjánba, hogy egy kiállítás keretében mutassa be elkészült munkáit és tartson egy kis bemutatót is művészetéből. – Egy kicsit büszke voltam magamra is. Hisz amikor még csak félve, szárnyait próbálgatta, úgy érzem, talán én voltam az első, aki igazi biztatást nyújtott Neki! – Újból kifejeztem örömöm, majd azután érdeklődtem, mivel foglalkozik most.

- Sok felé hívnak kiállítani, de talán életem legnagyobb célja lesz, aminek az előkészületeibe már belefogtam. Jézus szenvedésének stációit szeretném elkészíteni gobelinen. Elsőként Magyarországon! – És honnan az ötlet, az indíttatás? - kérdeztem

- Nem hiszed el! Itthon! – Már beszéltem Péter atyával, hogy engedélyezze a lefényképezésüket. És mivel pozitív választ kaptam, azonnal megkerestem Klárikát is (Kovácsné Obrecsány Kláráról van szó), aki elvállalta a fotók elkészítését. Közben már találtam egy szegedi céget, amelyik vállalta, hogy a fényképekről gobelinalapot készít. Ők is fantáziát látnak benne! – a vágyai, tervei már jóval a jelen után járnak, amikor teljes határozottsággal kijeleni: – Csak képzeld el, Ludányhalászi a gobelinre vitt stációiról is országosan ismert lesz! – majd mondanivalója fonalát tovább szöve folytatta: Én már kislány korom óta tudom, hogy egy kis tündérváros ez a vidék, ahol élünk! Hisz benne mindent megtalálsz: susogó hegyet-völgyet, bennük szökkenő vadat, folyót, tavat, virágos réteket és azon legelő marhacsordát, s nem utolsósorban házak sorát, melyekben dolgozó emberek élnek, mint egy nagy család.

- Aztán hogyan szolgál a kedves egészséged? – kérdeztem hirtelen és félig tétován.

- Köszönöm, a körülményekhez képest jól. Igaz van, amikor úgy érzem, még fölkelni sem tudok, de ha dolgozok, emberek között vagyok, szinte minden bajom elfelejtem! – válaszolta most is mosolyogva.

S míg ezt mondta, én csak álltam lecövekelve, és ittam szavainak ízét, néztem elválaszthatatlan mosolyát, melyek hitet, reményt, felebarátjaink megbecsülését, víg kedélyt és életszeretét árasztottak körülötte szerteszét. – Már rég elköszönt, de szellemisége még mindig közöttünk vibrált, kiket maga mögött hagyott!

Hát ez volt az én mesém – így Advent idején, mely egy emberről szól, de mindenki számára tanulság, melyet talán Kolozsvári Grandpierre Emil fogalmazott meg a legszebben: „Életünk olyan mondat, amit nem mi kezdünk el, és nem mi fejezünk be, mégis rólunk szól.”

E gondolatokkal kívánok mindenkinek áldott, békés, kegyelemben teljes Karácsonyi Ünnepeket, és erőben egészségben gazdag, boldog új esztendőt!

Brunda József

Családtörténet

A halászi Végh család II/II

...Ugyanakkor meg is nehezíti a kutatást a nagy mennyiségű adat. Ha a korábban említett öt Véghet vesszük, már akkor is nehézségekbe ütközünk. Végh Jánosból ugyanis négy is van, az 1740-es évek első felében. Az összeírásokban szereplő idősebb Jánosnak 1741-ben már van egy gyermeke, így nagy valószínűség szerint ő az a János, akinek Krista Dorottya volt a felesége, és aki a Véghék lukács ágából származott (feltételezhetjük, hogy a fentebb említett Lukács gyermeke volt ez a János). Az ifjabb János viszont bármelyik lehet a másik három közül. Pál ekkorra már idős ember (1700-tól kezdve szerepel az összeírásokban, az 1740-es évek elejére már legalább 60 éves). A Farkas és Tamás név adása ritka volt a Végh családban, így e kettő esetében nagyobb bizonyossággal állíthatjuk, hogy Farkas felesége Varga Katalin, míg Tamásé – aki 1741-ben községi bírói tisztséget viselt – Geró (Goró?) Iona volt. Véleményünk szerint ez az öt személy volt az, amely megalapozója lett a török utáni időkben a Végh nemzetségnek – id. János a lukács, ifj. János a végyor, míg Farkas – minden bizonnyal – a farkas ágak. A família faluban (Halászi) betöltött jelentős szerepét és tekintélyét jelzi az, hogy – az eddig előkerült adatok alapján – 1741 előtt, legalább nyolc alkalommal töltötte be Végh családbeli a községi bírói tisztséget. Név szerint: 1698 – Végh Tamás; 1699 – Végh István; 1700 – Végh Mihály; 1716 – Végh Pál; 1717 – Végh Mihály; 1718 – Végh István; 1729. – Végh Pál; 1741 – Végh Tamás

A következőkben, az anyakönyvek adataira támaszkodva, megvizsgáljuk az egyes nemzetségek kialakulását, feltérképezve a Végh család genealógiai tábláját, melynek segítségével, egészen a mai napig nyomon követhető a família sorsának alakulása. (Helyszűke miatt a nyomtatott faluújságban csak a Véghék egyik legősibb ágának vizsgálatára kerülhet sor, a többi ág ismertetését egy jövőbeni kiadványban tervezzük megjelentetni.)

Végh végyor

Mint már fentebb is jeleztük, a végyor ág a család egyik legősibb ága, melyet először 1766-ban jeleznek az anyakönyvben, maga a cognomen azonban ennél régebbi lehet. Az 1770-es évekre a végyorok három ágra váltak szét: I. János, I. Pál valamint Adalbert ágára. Biztosan nem jelenthetjük ki, hogy ők hárman testvérek voltak, mivel János 1740 körül születhetett, így születési ideje még nincs benne az anyakönyvbe. Adalbertől semmi adat nincs születését illetően, viszont Párról tudjuk, hogy 1748-ban született és atyja János volt. Feltételezhetjük tehát, hogy I. János ennek – a szintén János nevezetű Véghnek – az elsőszülött fia lehetett.

Adalbert ága nem volt hosszú életű. Két fiú és ugyanannyi lány gyermeke született, viszont a nevet továbbvivő fiúk közül egy sem érte meg a felnőttkort. A sors fintora, hogy Adalbert éppen két hónappal – szintén – Adalbert nevű gyermekének születése előtt hunyt el.

I. Pál ága már életképesebb volt, bár elmondható, hogy három generáción keresztül csak egy-egy fiú utód vitte tovább a nevet. Pál unokája, István kovácsinas volt mikor megházasodott és Halászból Alsó Ludányba költözött. Első fiúgyermeke születésekor már mint kovácsmestert jegyezték. A falusi közösségben betöltött szerepét mutatja az, hogy gyermekei keresztszülei között molnárt, kántortanítót és harangozót is találni. A nevet továbbvivő fiúgyermeke viszont csak kettő volt, melyből az ifjabb 1851-ben meghalt. Az idősebb fiúval sem találkozunk már a későbbiekben, így feltételezhetően vagy ő is elhalálozott, vagy egy másik faluban telepedett le, mint a mesterséget tovább vivő szakember.

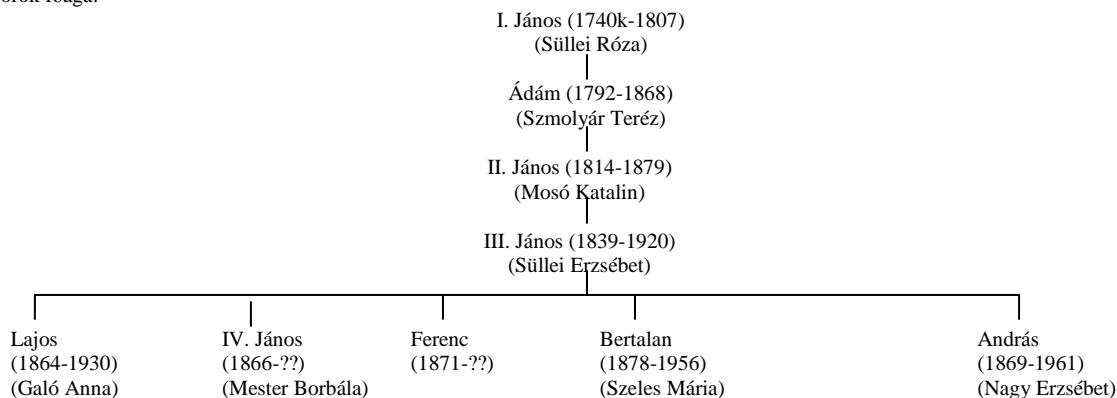
A legterebélyesebb és legéletképesebb ággal I. János rendelkezett, elsősorban az 1792-ben született Ádám nevű fiának (aki iker gyermekként látta meg a napvilágot, ikertestvéréről, Józsefről semmit nem tudni, valószínűleg fiatalon elhunyt) köszönhetően. Végh Ádám unokájának, III. Jánosnak Süllei Erzsébettől öt fiúgyermeke született, akiknek pedig összesen nyolc nevet továbbvivő utódjuk született, biztosítva ezzel a végyor ág fennmaradását. A községben jellemző – bár nem túl gyakori – szokás volt, hogy egy családban, a testvérek egy napon tartották a házasságukat. Megfigyelhető ez a végyoroknál is, hiszen Végh András, Ádám és János ugyanazon a napon, 1811. január 7-én fogadott örök hűséget (András Galó Juditnak, János Végh Annának, Ádám Szmolyár Teréznek), és mindhármuknak Nagy Pál és Mester Gergely volt a tanújuk.

Az 1841-42-ben készült összeírás idején a következőképpen nézett ki a Végh család ezen ága:

Közös háztartásban élt Végh Ádám jobbagy, feleségével Teréziával, Ferenc (szül.: 1825) és János (szül.: 1814) fiaival, János feleségével Katalinnal, két gyermekükkel – Jánossal és Andrással – valamint Borbála nevű ángyával. A végyorok, Halászi központjában, a 60-as számú házban laktak (1867-es adat), mely a mai templom és a bolt között félúton, az utca keleti oldalán feküdt, a parasztház végén gazdasági épület helyezkedett el.

Családtörténet / Helyi érték

A végyorok főága:

(Az egyes ágak részletesebb kutatásához, a Nógrád Megyei Levéltár honlapján megtalálható Felső-ludányi plébánia 1741-1895 közti anyakönyveinek digitális változata használható: http://www.nogradarchiv.hu/id-672-j_egyhazi_anyakonyvi_adatbazissal.html)

Elfeledett ludány-halásziak: csekei Varjú Elemér

1873. október 14-én Alsó Ludány 1-es számú épületében – az ekkor már a losonci Gyürky család tulajdonában lévő Ráday kastélyban (vagy annak valamelyik épületében) – született meg csekei Varjú Mihály uradalmi adószedő (exactor dominalis) és Csintalan Ilona gyermeke: Varjú Elemér László történész, a magyar művelődéstörténet jelentős kutatója. A fiatal Elemér Budapesten végezte egyetemi tanulmányait, majd 1898-ban lépett a Magyar Nemzeti Múzeum szolgálatába. 1908-ban nevezték ki a kassai Felsőmagyarországi Múzeum igazgatójává, 1913-tól lett a Nemzeti Múzeum régiség-tárának igazgatója, 1915-től a Magyar Tudományos Akadémia tagja. 1901 és 1908 között szerkesztette a Turul című folyóiratot – a Magyar Heraldikai és Genealogiai Társaság közlönyét – 1915-től pedig az Archeológiai Értesítőt és a Nemzeti Múzeum érem- és régiség-tárának közleményeit. Nevéhez fűződik a Gyulafehérvári verses glosszák felfedezése (1898), mely a Halotti beszéd és az Ómagyar Mária siralom után a harmadik legrégebb összefüggő nyelvemlékünk, melyet 1320 körül egy székesfehérvári, vagy tatai névtelen minorita jegyzett le.

KK

Brunda József – Emlékkönyvbe!

Így múlnak az évek?!
Most voltunk gyermekek, ma pedig már „vének”.
Hol tegnap még redőnek nyoma sem látszott,
Ott ma már barázdák szántják az orcákat.
De diákok maradtunk, úgy mint egykoron,
Akárhová juttunk, falun s városon.

A sors nem kímélt, s szerte-szét röpített,
Így tudatva: mit tartogat számunkra az élet.
Van kinek rózsás kert jutott, s van kinek csak egy
rozzant tanya,
De akár így, akár úgy, mindegyikőnk küzdve jutott
el oda.
S a kemény munkában, arcunkon végigfutó
izzadságcseppek,
Sokszor bizony, diák kori könnycseppekké lettek.

Tán az emlékek, s a rég múlt diákszerelmek húznak
vissza oda?
Hol a falu elején áll még a régi iskola!
Minap, kedves levelet hozott a posta,
S én egyből kaptam, a szelíd hívószóra.
Bajaim feledtem, már kínok sem gyötörtek,
Diákéveim megkopott „filmjei”, elibém pörögtek.

És eljött a nagy nap, s újra lenyomtam iskolám
kilincset,
Hogy megtaláljam benne, minden rejtett kincset.
Ötven év! Embernek mily nagy idő,
De néked Iskolánk, a legszebb mennyegző!
S mi, a násznép, egy nagy-nagy karéjba ültünk,
Így köszönve meg, hogy egy napra legalább, újra
ifjoncok lettünk!

Szécsény, 2008. május 28-29.

Sport

Összeállóban a csapatunk

Augusztus közepén elkezdődött a 2011/2012-es labdarúgó szezon. Csapatunk megújult erővel indult neki a megmérettetéseknek. Sajnos a szerencse most sem mellénk szegődött mivel a meccseink kis részét nagy csatában kis különbséggel elvesztettük, de nem kell szégyenkezni a csapatnak hiszen 4 győzelemmel a 11. helyen állunk (1 évvel ezelőtt 1 győzelemmel álltunk a 12. helyen). Tehát elmondhatjuk hogy csapatunk kezd összeszokni és jobb eredményeket tud elérni. A tél elmúltával pedig ismét „harcba indulhat” a pontokért.

Végezetül szeretnék az olvasóinknak Békés Karácsonyt és Boldog Újévet kívánni.

Végh Tamás

2011/12 őszi szezon									
hely	csapat	M	GY	D	V	LG	KG	GK	P
1.	BMSC	13	12	0	1	61	16	45	36
2.	SZÉCSÉNY VSE. II.	13	9	2	2	33	12	21	29
3.	KÉTBODONY SE	13	8	3	2	41	21	20	27
4.	DOBOSKÚT SK. NÓGRÁDSIPEK	13	8	2	3	56	26	30	26
5.	UNICUM FC MOHORA	13	8	1	4	31	27	4	25
6.	IPOLYTARNÓC SE	13	7	4	2	30	21	9	25
7.	HERENCSENY SE.	13	5	4	4	29	26	3	19
8.	CSITÁR SE.	13	5	2	6	30	25	5	17
9.	KSE BECSKE	13	5	1	7	28	33	-5	16
10.	NÓGRÁDKÖVESD SE	13	4	2	7	27	33	-6	14
11.	LUDÁNYHALASZI SE	13	4	0	9	23	29	-6	12
12.	NÓGRÁDMARCAL SE	13	3	1	9	15	43	-28	10
13.	GALGAGUTA SE	13	1	2	10	23	47	-24	5
14.	NAGYLÓC SE	13	0	0	13	16	84	-68	0

Ludányhalászi Hírmondó

Kiadja és előállítja: Ludányhalászi Önkormányzat
 Felelős kiadó: Kovács Imre polgármester
 Tel: (32) 556-020

Főszerkesztő: Kovács Krisztián
 Felelős szerkesztő: Végh Imre
 Szerkesztőbizottság: Bódiné Fenyvesi Mónika, Brunda Dániel, Brunda József, Lelovics Tamás, Simon Gábor, Végh Kornélné, Végh Tamás

Email: ludanyhalaszihirmondo@gmail.com
 Honlap: www.ludanyhalaszi.hu/hirmondo

Hajrá LSE!!!

Elfeledett kincsek – A halászi harangláb

Az egykori Szécsényhalászi egyik központi terén található Fájdalmas Szűzanya templom története az elmúlt 70 évre nyúlik vissza. Halászi, történelme folyamán mindig a Felső Ludányi plébániatemplomhoz tartozott, mint fiókegyház. A templom felépítése előtt a helyén egy harangláb állt. 1731-ben és azt követően fa harangállványon egy – 1789-ből származó adat szerint 25 fontos-, majd 1862-ben 2 harangja szólította imádságra a híveket. A XX. század elején már takaros kis építmény szolgált a harangok elhelyezésére, belsejében három haranggal, melyeket minden délben a falubeli harangozó kongatott meg. A harangláb sorsa a XX. század 30-as éveiben pecsételődött, mikor is lebontották a tó partján levő, 1884-ben épített nagyiskolát, és a mai templomtér helyén álló rozoga kovácsműhely helyébe egy új iskolát építettek fel, melyhez kapcsolódóan egy kápolna is épült. A jelenlegi templomtorony alapja, az egykori harangláb lett, így az egykori kis campanile harangjai, immár méltó helyen hirdethették Isten dicsőségét.

K.K.